

Meer leverbotresistentie voor middel met triclabendazol

Zoals al via verschillende media gemeld, is de leverbotbesmetting die afgelopen najaar en deze winter is afgezet op het gras, ernstiger dan afgelopen jaren. Tijdens een periode met ernstige infecties komt duidelijker naar voren dat op steeds meer bedrijven dieren niet meer kunnen worden behandeld met een leverbotmiddel dat triclabendazol bevat.

Lange tijd (vanaf 1986) werden in Nederland voor de bestrijding van de leverbotziekte bijna uitsluitend middelen gebruikt met als werkzame stof triclabendazol (Fasinex, Endex, Tribex en Cydectin-TriclaMox). Het grote voordeel van deze middelen is dat het al enkele dagen na besmetting werkzaam is en werkt tegen de zeer jonge stadia van de leverbot. De meeste andere leverbotmiddelen zijn pas 2 tot 3 maanden na infectie voldoende werkzaam om de leverbot te bestrijden.

Eerste gevallen resistentie

In 1998 kreeg een bedrijf in de regio ten noorden van Amsterdam voor het eerst te maken met resistentie van de leverbot voor triclabendazol. In de jaren daarna kwamen er uit die regio steeds meer berichten van vooral schapenbedrijven met resistentie. In dit gebied, waar veel leverbot voorkomt, is het nauwelijks mogelijk om schapen te houden als er geen leverbotmiddel gebruikt kan worden dat ook de jonge leverbotstadia bestrijdt.

Niet alleen schapen

De problemen in de schapenhouderij in West-Nederland deden de vraag rijzen of op bedrijven met leverbotresistentie voor triclabendazol bij schapen, ook bij rundvee resistentie kon worden aangetoond. In 2006 en 2007 bleek na GD-onderzoek dat op de meeste bedrijven waar bij schapen leverbotresistentie was aangetoond, ook de leverbot bij het rundvee resistent was.

Zorgelijke ontwikkeling

In de jaren daarna is het aantal bedrijven met leverbotresistentie voor triclabendazol gestaag uitgebreid en de laatste jaren blijkt de resistentie ook vaker voor te komen in andere gebieden in Nederland. Dit baart zorgen. In de gebieden met het grootste risico op leverbotziekte en waar ook resistentie is geconstateerd, wordt het zeer lastig om met de huidige geregistreerde leverbotmiddelen de leverbotziekte goed te bestrijden.

Leverbot voorkomen

Omdat het bestrijden van leverbot met de huidige middelen lastiger wordt, zal in de toekomst het accent meer komen te liggen op het voorkómen van een leverbotbesmetting. Een belangrijke stap hierbij is het maken van een goed beweidingsplan. Ook is het noodzakelijk om onnodig behandelen tegen te gaan. Door middel van onderzoek van bloed, melk en/of mest is aan te tonen of een behandeling tegen leverbot werkelijk noodzakelijk is.

80% geeft te lage dosis

Indien een behandeling nodig is, let dan op de werkzaamheid van het leverbotmiddel en zorg dat de dieren de juiste hoeveelheid toegediend krijgen. Uit een onderzoek van de GD is gebleken dat ongeveer 80% van de veehouders hun dieren onderdosereren omdat ze niet het juiste gewicht schatten. Daarom wordt elke veehouder aangeraden vóór het behandelen de juiste gewichten van de te behandelen dieren te bepalen door middel van wegen of meten (meetband). Om te controleren of de behandeling tegen leverbot effect heeft gehad kunt u vanaf 14 dagen na behandeling een mestonderzoek laten uitvoeren.

Ontwikkeling leverbotresistentie voor triclabendazol. Van links naar rechts: gevallen van leverbotresistentie tot en met 2001⁽¹⁾, tot en met 2007⁽²⁾ en tot en met 2013⁽³⁾.